UNIVERSITETI I SHKODRES
"LUIGJ GURAKUQI"
BIBLIOTEKA
7497

40

1872

A5G
22
491.983(075.1)
+372.4

A	a	ᲁ	Ⲁ	ⲁ	*a*	ا
B	b	ᲂ	Ⲃ	ⲃ	*b*	ب
D	d	ᲃ	Ⲇ	ⲇ	*d*	د
Δ	*δ*	ᲄ	Ⲇ	ⲇ	ذ	ذ
Θ	*θ*	ᲅ	Ⲑ	ⲑ	ث	ث
E	e	ᲆ	Ⲉ	ⲉ	*e*	ا
Ę	ę	ᲇ	Ⲋ	ⲋ	*e fermo.*	ع
F	f	ᲈ	Ⲫ	ⲫ	*f*	ف
G	g	Ᲊ	Ⲅ	ⲅ	*gh*	غ
Ǵ	ǵ	ᲊ	Ⲅ	ⲅ	*g*	ك
H	h	᲋	Ⲏ	ⲏ	*h*	ه
I	i	᲌	Ⲓ	ⲓ	*i*	ا
K	k	᲍	Ⲕ	ⲕ	*k*	ق
Ḱ	ḱ	᲎	Ⲕ	ⲕ	*ch*	ك
L	l	᲏	Ⲗ	ⲗ	λ	ل
Ĺ	ĺ	ᲐᲘ	Ⲗ	ⲗ	*gl*	ل
M	m	Ბ	Ⲙ	ⲙ	*m*	م
N	n	Გ	Ⲛ	ⲛ	*n*	ن
Ń	ń	ᲓᲘ	Ⲛ	ⲛ	*gn*	ن
O	o	Ე	Ⲟ	ⲟ	*o*	و
P	p	Ვ	Ⲡ	ⲡ	*p*	ب
R	r	Ზ	Ⲣ	ⲣ	*r*	ر
Ṙ	ṙ	ᲗᲗ	Ⲣ	ⲣ	*rr*	ز
S	s	ᲘᲜ	Ⲥ	ⲥ	*s*	س
Š	š	Კ	Ⲥ	ⲥ	*sc*	ش
T	t	Ლ	Ⲧ	ⲧ	*t*	ت
U	u	Მ	Ⲩ	ⲩ	*u*	و
Ų	ų	Ნ	Ⲩ	ⲩ	ʊ	و
V	v	Ო	Ⲃ	ⲃ	*v*	ف
Y	y	Პ	Ⲋ	ⲋ	*j italiano.*	ى
Z	z	Ჟ	Ⲍ	ⲍ	ج	ز
Ž	ž	ᲠᲘ	Ⲍ	ⲍ	*j francese.*	ج

MUSEO ETNOGRAFICO

TS	ts	ц	ΤΣ	τσ	*zz*	ت س
TŠ	tš	ч	ΤS̈	τσ̈	*ci*	چ
DS	ds	ʒ	DΣ	*dσ*	*z*	د س
DŠ	dš	џ	DS̈	*dσ̈*	*gi*	ج

a	e	ę	i	o	u	ų	zantore.
ă	ĕ		ĭ	ŏ	ŭ	ų̆	zantore tę škŭrtęna.
ā	ē		ī	ō	ū	ų̄	zantore tę ǵata.
a͡ă	e͡ă		i͡ă	o͡ă	u͡ă	ų͡ă	zantore hundare tę škŭrtęna.
a͡ā	e͡ā		i͡ā	o͡ā	u͡ā	ų͡ā	zantore hundare tę ǵata.

INSTITUTI I LARTE PEDAGOGJIKE
SHKODER
BIBLIOTEKA
Nr INV A/7497
K 68

KONSTANTINOPOL.

Ndę štụpa-škrońę tę A. H. Boyaǵianit.

1872.

ABETĀR ŠḰĬP

PREI

KONSTANTINIT KRISTOFORIDIT ELBASANASIT.

Škrońa tę Męđā.

A	B	D	Δ	Θ	E	Ę	F	G
Ġ	H	I	K	Ḱ	L	Ĺ	M	N
Ń	O	P	R	Ṙ	S	Š	T	U
		Ụ	V	Y	Z	Ž		

Škrońa Italĭike.

A	*B*	*D*	*Δ*	*Θ*	*E*	*Ę*	*F*	*G*
Ġ	*H*	*I*	*K*	*Ḱ*	*L*	*Ĺ*	*M*	*N*
Ń	*O*	*P*	*R*	*Ṙ*	*S*	*Š*	*T*	*U*
		Ụ	*V*	*Y*	*Z*	*Ž*		

Pęrziem.

B	T	R	U	S	A	D	G	F
P	E	H	O	M	K	N	L	I
V	Z	Y	Ž	Δ	Θ	Ġ	Ĺ	Ụ
		Ḱ	Š	Ń	Ę	Ṙ		

ABETĀR ŠḰĬP

PREI

KONSTANTINIT KRISTOFORIDIT ELBASANASIT.

Škroña tę Męðā.

A	B	D	Δ	Θ	E	Ę	F	G
Ǵ	H	I	K	Ḱ	L	Ĺ	M	N
Ń	O	P	R	Ṙ	S	Š	T	U
		Ų	V	Y	Z	Ž		

Škroña Italike.

A	*B*	*D*	*Δ*	*Θ*	*E*	*Ę*	*F*	*G*
Ǵ	*H*	*I*	*K*	*Ḱ*	*L*	*Ĺ*	*M*	*N*
Ń	*O*	*P*	*R*	*Ṙ*	*S*	*Š*	*T*	*U*
		Ų	*V*	*Y*	*Z*	*Ž*		

Pęrziem.

B	T	R	U	S	A	D	G	F
P	E	H	O	M	K	N	L	I
V	Z	Y	Ž	Δ	Θ	Ǵ	Ĺ	Ų
		Ḱ	Š	Ń	Ę	Ṙ		

Škroṅa tę vŏgęĺa.

a b d ð θ e ę f g ǵ h i k ķ l ĺ
m n ń o p r ŕ s š t u ų v y z ž

Škroṅa Italĭike.

a b d ð θ e ę f g ǵ h i k ķ l ĺ
m n ń o p r ŕ s š t u ų v y z ž

Zantore.

a e ę i o u ų

Dųzantore.

ua ue uo ui
ai ei oi ui ųi — ia ie io iu ių

ab	eb	ęb	ib	ob	ub	ųb	ad	ed
ęd	id	od	ud	ųd	að	eð	ęð	ið
oð	uð	ųð	aθ	eθ	ęθ	iθ	oθ	uθ
ųθ	af	ef	ęf	if	of	uf	ųf	ag
eg	ęg	ig	og	ug	ųg	aǵ	eǵ	ęǵ
iǵ	oǵ	uǵ	ųǵ	ah	eh	ęh	ih	oh
uh	ųh	ak	ek	ęk	ik	ok	uk	ųk
aķ	eķ	ęķ	iķ	oķ	uķ	ųķ	al	el
ęl	il	ol	ul	ųl	aĺ	eĺ	ęĺ	iĺ
oĺ	uĺ	ųĺ	am	em	ęm	im	om	um
ųm	an	en	ęn	in	on	un	ųn	ań
eń	ęń	iń	oń	uń	ųń	ap	ep	ęp
ip	op	up	ųp	ar	er	ęr	ir	or
ur	ųr	aŕ	eŕ	ęŕ	iŕ	oŕ	uŕ	ųŕ
as	es	ęs	is	os	us	ųs	aš	eš
ęš	iš	oš	uš	ųš	at	et	ęt	it
ot	ut	ųt	av	ev	ęv	iv	ov	uv
ųv	az	ez	ęz	iz	oz	uz	ųz	až
ež	ęž	iž	ož	už	ųž	ats	ets	ęts
its	ots	uts	ųts	atš	etš	ętš	itš	otš

utš	ųtš	ads	eds	ęds	ids	ods	uds	ųds
	adš	edš	ędš	idš	odš	udš	ųdš	
ba	be	bę	bi	bo	bu	bų	da	de
dę	di	do	du	dų	ða	ðe	ðę	ði
ðo	ðu	ðų	θa	θe	θę	θi	θo	θu
θų	fa	fe	fę	fi	fo	fu	fų	ga
ge	gę	gi	go	gu	gų	ǵa	ǵe	ǵę
ǵi	ǵo	ǵu	ǵų	ha	he	hę	hi	ho
hu	hų	ka	ke	kę	ki	ko	ku	hų
ķa	ķe	ķę	ķi	ķo	ķu	ķų	la	le
lę	li	lo	lu	lų	ĺa	ĺe	ĺę	ĺi
ĺo	ĺu	ĺų	ma	me	mę	mi	mo	mu
mų	na	ne	nę	ni	no	nu	nų	ńa
ńe	ńę	ńi	ńo	ńu	ńų	pa	pe	pę
pi	po	pu	pų	ra	re	rę	ri	ro
ru	rų	ŕa	ŕe	ŕę	ŕi	ŕo	ŕu	ŕų
sa	se	sę	si	so	su	sų	ša	še
šę	ši	šo	šu	šų	ta	te	tę	ti
to	tu	tų	va	ve	vę	vi	vo	vu
vų	ya	ye	yę	yi	yo	yu	yų	za
ze	zę	zi	zo	zu	zų	ža	že	žę
ži	žo	žu	žų	tsa	tse	tsę	tsi	tso
tsu	tsų	tša	tše	tšę	tši	tšo	tšu	tšų
dsa	dse	dsę	dsi	dso	dsu	dsų	dša	dše
		dšę	dši	dšo	dšu	dšų		

Si tę θa? mę θa ŕi. ets' kę—tu. ik' a—tų. do tę ap.
un' e di, se na ða. ti e di, ku tę ĺa. si tę θa?

na—ta	pe—ĺa	ŕi—ka	mo—la	ŕu—ga	tų—ta
va—le	de—ĺe	ķi—me	ko—ķe	ĺu—ĺe	ķų—ķe
ma—ĺi	ve—ši	bi—ri	zo—ti	bu—ŕi	fų—ti
ǵa—ku	θe—ku	mi—ku	zo—gu	ĺu—gu	mų—ku
ba—ŕę	de—gę	bi—bę	bo—rę	bu—kę	dų—šę
fa—vę	ǵe—lę	θi—kę	zo—gę	mu—lę	tų—tę

Zantore tę škŭrtęna.

ă ĕ ĭ ŏ ŭ ų̆

vă*θ* măr̆ r̆ĕ*θ* ḱĕš fĭk ľĭ*θ* zŏt pŭs mų̆k
fat beŕ mik ľos šof hu*θ* ľum ḱų̆ḱ žų̆s

Ĺum ai Zot. Mos ban keḱ. Ṙuš tę kuḱ. Fiḱ tę zes. Daš me ľeš. Dats i ma*θ*. Kap ńi zok. Kuš ban gas. Ĺef si ḱen. Hų̆p ndę maľ. He*θ* ndę pus. Žų̆š ndę ľum.

vrăs ndĕs ndĭf ngŏp ngŭs mbų̆s ndăľ trĕs grĭs
trok nduk krų̆p ngas ngeš ngis ngof nguľ mbų̆l
ngas pres kris ngom sbus štų̆p mba*θ* mbes škis
škoḱ škuľ krų̆ḱ pľak šḱep sgi*θ* ftof vruk tsų̆s
mar*θ* gar*θ* hark ver*θ* der*θ* tirk tork tund vų̆šk

Krų̆p tsa pešḱ. Ndes ńi ziaŕm. Vras me pľum. Ngas me vrap. Nguľ ńi škop. Mbų̆s ńi sḱap. Škuľ ńi gar*θ*. Ngref ńi hark. Škref ńi hark. Pres ńi šoḱ. Nduk miš.

ngŏr*θ* sbăr*θ* škŭnd štăng prăps škrĕf ngrĕf ndrĕḱ
ndrų̆*θ* štrų̆*θ* sbres sdrų̆p škrep štrų̆ḱ ndrų̆šk mbraps.

Ngrof kă—mbę—tę ndę ziaŕm. Sdrų̆p prei ka—ľit. Škund dăr—*ð*a—tę. Ndrak pĕt—ka—tę. Ḱe—ni ngor*θ*. Mie—štri ndreḱ. Mo—ti škrep. Dri—ta sbar*θ*. Ndrų̆*θ* dŏ—rę—nę.

Viĕ-*ð*ę-si viĕ*θ*. ŭ-yę-tę r̆iĕ*θ*. ziaŕ-mi diĕk. piĕk bŭ-kę-nę. riĕp ľi-kŭ-rę-nę. ndiĕk a-nę-mĭ-ku-nę. Ĺav-dŏy Zŏ-ti-nę. nde-rŏy pę-rin-tę. pu-nŏy me duer. ndęr-tŏy štę-pi-nę. dif-tŏy me gišt. kar-tsĕy prei gę-zi-mit. r̆ę-fĕy me go-yę. u pęľ-ḱĕy šŏ-kę-vet. mbęr-*θ*ĕy dę-r̆ă-sa-tę me go-šdę.

gotsę	gotsa	gotsa	gŏtsatę	emęnore
gotse	gŏtsęsę	gŏtsave	gŏtsavet	pielore
ndę gotsę	ndę gotsęt	ndę gotsa	ndę gotsat	*ð*anore
gotsę	gŏtsęnę	gotsa	gŏtsatę	punore
gotset prei	gotset	gotsaš prei	gotsaš	hekore
gotsę, o gotsę,	gots-ō	gotsa o	gotsa	zanore

Zantore tę ǵata.

ā ē ī ō ū ų̄

bāl dēl bīr žūr dų̄l bār dēt hīr bū̆r
pų̄l zār *θ*ēr gūr fų̄l vār tēr bēr fīr

hā ńī vē. pē dų̄ *ð*ī? sā ḱē kē? rā šī. kā sų̄. yē *ð*ē. Hā bār. pī uyę. dēt i zī. rā pęr *ð*ē. rā ńi gūr. *θ*ēr ńi *θ*ī. sų̄ ndę bāl. drū ndę pų̄l. ų̄l ndę ḱieľ. *θ*ūr găr—*ð*i—nę. dų̄ľ' i ver—*ð*ę. kāľ' i zī. gūr i ma*θ*. mūr i naľ—tę.

Ĺāy sų̄tę me uyę. dāy pęr ǵusęm. ḱāy me ľot pęr faḱeš. tšāy drū ndę pų̄l. *θ*āy bār ndę diel. bľēy drī*θ* ndę trek. pīy uyę tę ftofęt. r̆īy pęr *ð*ē. šāy šokęt' e kęḱī.

Zantore hundare tę škŭrtęna.

ẵ ĕ̃ ĭ̃ ŏ̃ ŭ̃ ų̆̃

Zantore hundare tę ǵata.

ā̃ ē̃ ī̃ ō̃ ū̃ ų̄̃

zā̃, zā̃ni. šulā̃, šulā̃ni. frē̃, frē̃ni. drē̃, drē̃ni. hī̃, hī̃ni. lī̃, lī̃ni. mulī̃, mulī̃ni. hū̃, hū̃ni. drū̃, drū̃ni. drų̄̃, drų̄̃ni.

Zā̃ ńi mī̃ tę ma*θ*. ľā̃ šŏḱinę mbrapa. dsā̃ me kęnduem. ubā̃ vō̃nę. i vē̃ frē̃ kāľit. m' upī̃ kā̃mba. udŏḱ e ubā̃ hī̃. i uzū̃ frų̄̃ma. e zū̃ ǵūmi, e po flē̃. porsi soŕa hū̃ mbę hū̃.

Mos pęzā̃i me goyę. ǵē̃y ńī ǵā̃ tę mirę. ndē̃y pĕtkatę ndę diel. mos r̆ē̃y mā̃ kuŕę. škrī̃y prei sę ndsē̃tit. bī̃ni bāri nd' arę. vē̃šti bẵn ṙuš. puľa bẵn vē. s' kā trū̃ ndę krų̆et. ndrų̄̃y ărkęnę me drų̄̃. frų̄̃y me goyę. štų̄̃y me kraha. bẵy punę. fā̃y bărkunę me bukę. i usbē̃ făḱeya si dų̄lę. ngrī̃ni uyęt' e ubā̃ ăkulę. škrī̃ni bora ndę maľt. ngrī̃y prei sę ftoftit. hų̄̃y mbrenda ndę štępī. frų̄̃y hŭ-ndę-tę; štų̄̃y dĕ-rę-nę. *θ*ā̃nę ńī fyaľę tę mirę. *θ*ā̃nę pĕt-ka-tę ndę diel. ľā̃nę šŏ-kę-tę mbra-pa. ľā̃nę pĕt-ka-tę ndę ľum. piy vē̃nę tę ku-ḱe. hā vē̃nę e bar-*ð*ę. šī̃y grū̃nę ndę lā̃-męt.

Pĭkatę.

(,) presa (;) ģụsęm-tsopa (:) tsopa (.) ndaľa (!) gęrθasa (?) pụvesa (ˊ) vęrtụta (˘) škurt (-) ģatę (˜) hundare.

Nŭmęratę.

Figure.	Ľetra.	Ĕmęna.	Nŭmęra	Urðęnare.
1	I	ńī	i pari,	e para.
2	II	dū	i dụti,	e dụta.
3	III	trī	i treti,	e treta.
4	IV	katęr	i kătęrti,	e kătęrta.
5	V	pēsę	i pēsti,	e pēsta.
6	VI	ģaštę	i ģaštti,	e ģaštta.
7	VII	štatę	i štatti,	e štatta.
8	VIII	tetę	i tetti,	e tetta.
9	IX	nandę	i nandti,	e nandta.
10	X	ðetę	i ðetti,	e ðetta.
11	XI	ńi-mbę-ðetę	i ńi-mbę-ðetti.	
12	XII	dụ-mbę-ðetę	i dụ-mbę-ðetti.	
13	XIII	tre-mbę-ðetę	i tre-mbę-ðetti.	
14	XIV	katęr-mbę-ðetę	i katęr-mbę-ðetti.	
15	XV	pēsę-mbę-ðetę	i pēsę-mbę-ðetti.	
16	XVI	ģaštę-mbę-ðetę	i ģaštę-mbę-ðetti.	
17	XVII	štatę-mbę-ðetę	i štatę-mbę-ðetti.	
18	XVIII	tetę-mbę-ðetę	i tetę-mbę-ðetti.	
19	XIX	nandę-mbę-ðetę	i nandę-mbę-ðetti.	
20	XX	ńi-zĕt	i ńizetti.	

30 tri-ðetę, 40 katęr-ðetę, 50 pēsę-ðetę, 60 ģaštę-ðetę, 70 štatę-ðetę, 80 tetę-ðetę, 90 nandę-ðetę, 100 ńi kind, 1000 ńi miyę, 1000000 ńi miľiŭn.

Ńīš, dūš, trīš, katręš, pesęš, ģaštęš, štatęš, tetęš, nandęš, ðetęš, ńi-zetęš, tri-ðetęš, katęr-ðetęš, pēsę-ðetęš.

Ńī herę, dū herę, trī herę, katęr herę, pēsę-herę, ģaštę herę, štatę herę, tetę herę, nandę herę, ðetę herę.

Tę vĕšunitę.

Vē kęsŭľęnę mbę krụe. Hek kęsŭľęnę prei kresę. Ṙī me krụe mbuľutę. Ṙī me krụe sbuľutę. Mbuľoy krŭętę. Sbuľoy krŭętę. Višem, svišem, mbaθem, sbaθem, ngišem, sģišem. Veš pĕtkatę, sveš pĕtkatę. Veš kęmišęnę, sveš kęmišęnę. Mbaθ tę lĭntatę [brĕkętę], sbaθ tę lĭntatę. Mbaθ šŏyetę [opăngatę], sbaθ šŏyetę. Mbaθ kępŭtsętę, sbaθ kępŭtsętę. Ngeš brĕzinę, sģeš brĕzinę. Mbęrθehem, sbęrθehen.

Zānat' e bagętivet.

Ńeriu fľet e kęndŏn e ķeš e ķyān. Δentę bľegęrăsinę, a bľegęrŏyęnę. Δītę vętăsinę. Ľŏpętę pęlăsinę. Gomāri pęlĕt. Kāľi hingęlĭn e turfęlŏn. Ķeni ľef e uľurĭn, a ngurŏn. Ģeľi kęndŏn. Ģărpęni viškulŏn, a vęršęlĭn. Puľa kokorĭs, a kakarĭs. Zoķtę kęndŏyęnę.

Moša e ńeriut.

Atī ķi pīn sisę i θõnę fošńe: kur tę presi ķyŭmęštinę [t'ămbęľinę], i θõnę tšun i vŏgęľę: kur tę ŗĭtetę, i θõnę tšun i maθ: kur tę filŏyęnę me i ndiĕrsunę [dęrsĭfunę] mustăķetę, i θõnę diāľ: mbassi tę martŏhetę, i θõnę būŗ: kur t' i sbărðenę ķĭmetę, i θõnę pľak: ndę ŗoftę šumę viĕt, i θõnę pľaku i motšim, a pľaku i ľaštę. Kęštŭ eðe pęr fĕmęnatę θõnę, tsūts' e vŏgęľę, tsūts' e maðe: kur tę băhetę pęr me umartuem, i θõnę gotsę, a văizę, a vašę: mbassi tę martŏhetę, i θõnę grue: kur t' i sbărðenę fľŏkętę, i θõnę pľakę.

Si dăhetę koha.

Kur ľēn dieli, băhetę ditę: kur perendŏn dieli, băhetę natę. Dita kā dụ-mbę-ðetę ora: ora kā ģaštę-ðetę tę ĭmęta: e ĭmęta kā ģaštę-ðetę tę ĭmęta tę dụta. Pēsę-mbę-ðetę tę ĭmęta băyęnę ńī tę kătęrtę: dū tę kătęrta băyęnę ģụsęm ore: katęr tę kătęrta băyęnę ńī orę. Kur ngefim [numęrŏimę] kŏhęnę, θemi ńī orę e ńī tę kătęrtę, ńī orę e ģụsęm, ńī orę e trī tę kătęrta, mbasandai

θemi dų̃ ora. Dita eð̃e nata kãnę ńi-zĕt e katęr ora. Štatę dĭtt bẵyęnę ńī yavę: ĕmęnat' e yăvęsę yãnę, e Dielę, e Hãnę, e Martę, e Męrkuŕę, e Ĕńęte, e Prende a e Premte, e Šętunę.

Katęr yavę bẵyęnę ńi muey: ĕmęnat' e mŭeyvet yãnę, Marsi, Prili, Mayi, Ḱeršori, Koŕiku, Gušti, Vyešt' e parę, Vyešt' e dutę a Šęm Mitri, Vyešt' e tretę a Šęm Męhili, Šęn Ndreu, Kalęndori, Škurti.

Dų-mbę-ðetę muey bẵyęnę ńi vit: pẽsę-ðetę viĕt bẵyęnę ńi bres: ńi ḱind viĕt bẵyęnę ńī yetę a ńī ḱindore. Viti kā katęr mote: ĕmęnat' e mŏtevet yãnę Pęranę vera, Vera, Vyešta, Dĭmęni.

Agōi, uvonue. gę̆ðĩni a sbarði drita, ungrų̃s a uĕr. ľeu dieli, perę̆ndōi dieli, ubā̃ natę. mies-ditę, mies-natę. uθų̃e dita, uθų̃e nata. mbrămie, męngĕs.

Tę pęršęndĕtuna.

Mirę dita, a mirę męngĕs, a nădie e mirę. Mirę mbrama, a mbrămie e mirę. Bẵfs̃ natęn' e mirę. Mirę ugę̆ðĩfs̃. Fẵľemi! — Fẵľemi ndersę. Mirę se tę gẽy! — mirę se erðe, a mirę se tę prū Zoti ų̃nę. T' ungattę yeta! — t' ungattę me ndĕr, mę ŕueš, tę patša šęndošę, tę ŕŭetę krų̃etę. Ūð' e mbarę! — mbarę patš. Pūn' e mbarę! — mbarę patš. Tę ľumtę! — mę ŕueš. Me šęndĕt! — šęndĕt patš. Mirę mbetš! — mirę vofs̃. Mirę upiekšim! Vofs̃ šęndošę, e arθš šęndošę! E gęzueš! — mę ŕueš. Pęr šumę viĕt! Kã̃mb' e mbarę, a pastę kã̃mbęn' e mbarę. Ŕofs̃in' e ḱofs̃in' e utrašigŏfs̃inę. Zoti e faľtę. Perędia tę ðantę šęndĕt. Zotęnia yote šęndošę. Krų̃etę tat šęndošę. Mıḱtę šęndošę.

Mos ets me vrap, se bie ndę trap. Dĭt' e mirę dŭketę ndę męngĕs. E kĕḱeya tę tšon ndę derę tę anęmikut. Mos ubã̃n ūr' e vik, tę škoyę i mĭr' e i ľik. Ndę mos patš šŏḱinę, pųet škŏpinę. Mā̃ mirę ńī vē sot, se ńī puľę mot. Kuš purtŏn, dęšęrŏn. I fulĭḱuni do šokę. Kur kā športa fiḱ, ģiθę bota yãnę miḱ. Trimi mirę, me šokę šumę. Ńeriu sā ŕon, mā̃ šumę męsŏn. Bier-i prakut, ta ndę̆ģoyę dera. I riu si veriu.

Timoθeu dsen me kęnduem Škrŏńatę prei s'ămęsę.

Šikŏ tę dsã̃š me kęnduem. Kuš s' di me kęnduem ã̃št' i vĕrbętę. Zoti u ða Škrŏńatę ńĕrę̆zęvet ḱi tę bẵhenę tę ditšim e tę mentš̃im. Atŏ męsŏyęnę ńĕrę̆zitę me bã̃mę mirę, e me hĕkunę dorę prei sę kĕḱesę. Ĺibrat' i kã̃nę škruem ńeręs tę męðĕy me šumę mend: ată diftŏyęnę šumę punę tę mira, tę tsĭlatę dŭhetę me i bã̃mę ńĕrę̆zitę, škrŭeyęn' eðe šumę punę tę kę̆ḱia, pęr me uľarguem prei asŏš ńĕrę̆zitę. Ndęr atŏ măŕimę veš eðe pęr bĕsęnę ḱi kemi mbę Zŏtinę t'anę Iesu-Krištinę, eðe pęr ģiθę uðęt' e Perę̆ndisę, tę tsĭlatę dŭhetę me i rŭeitunę pęr tę mĭrę̆nę t'onę, eðe pęr yĕtę̆nę ḱi na pret mbas vdĕkęsę.

Kāľi.

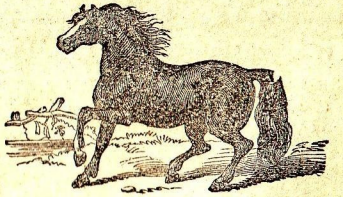

Kāľi ã̃štę mā̃ fisnĭḱ, eðe mā̃ i vęyefšim, se ģiθę štẵzętę: ai i ndimŏn ńerint mbę ģiθę punęt, bẵn uðę baškę me atĕ, vete ndę ľuftę baškę me atĕ, punŏn baškę me atĕ nd' arę, e ndę vẽštę, e nd' ulĩštę, e kudŏ: i ngarkŏyęnę baŕę tę rã̃nda mbę špinę, eðe i hų̆pinę sipęr: šumę herę i hų̆pinę dų vetę, ńani mbę špinę, e tietri viθe kāľit. Ģiθę vĕrę̆nę kāľi hā bār tę ngomę, e ģiθę dĭmęninę bār tę θatę, eðe i kā anda fort me ngrã̃nę eľp. Kur mbărsetę peľa piel mbas ńi-mbę-ðetę mueyš, eðe i ep sisę

mazit ǵaštę a štatę muey. Mazi kur bă̄hetę tre viětš, i vē̄nę kapistrę̄n' eðe e męsŏyęnę me ětsunę mirę, eðe mbę tę kătęrtinę vit i vē̄nę samarin' eðe e ngarkŏyęnę. Kāl̓i ngĭfetę prei ðă̄mbęš sā viětš ă̄štę, eðe nukę ron mā̄ tepęr se tri-ðetę viět. Kuăl̓tę dăhenę šumę faraš mbę štat, e mbę ḱime; eðe mā̄ i mirę se tę ǵiθę ă̄štę kāl̓i i Arabisę. Mụzeḱeya ndsier kuăl̓ tę mirę ndę Šḱipęnī. Kāl̓it pa-treðun' i θō̄nę harmęšuer. Kāl̓i ă̄štę trim eðe zemęrăk. Kāl̓i hingęlī̆n, e heθ me šḱeḷ̓m, e kapšŏn me ðă̄mbę; por kur trĕmetę, turfulŏn eðe kęθĕhetę prapę.

Tę Kriyŭemitę.

Perę̄ndia bā̄ni pęr ǵaštę ditt ḱielin' e ðēn' e dĕtinę, eðe ǵiθę ḱiš yā̄nę nd' atŏ: eðe ndę tę ǵăšttęnę ditę gatōi Adămine, ńerin' e parę, tę tsilin' e bā̄ni mbas šęmbęlĕsęsę vet, eðe i ða puštĕt mbi ǵiθę kriyesat e tiera, eðe e vūni ndę Paradīs [paṙīs] tę ðēut, ḱŭeitunę Kŏpęšti i Edenit, baškę me Ĕvęnę gruen' e vet, ḱi ḱe gatuem prei briǹęs' atī; eðe i porositi mos me ngrā̄nę prei pĕmęsę Drūsę tę ngŏfęmesę sę Miręs' eðe sę Kĕḱesę, ḱi ište ndę miedīs tę Kŏpęštit Edenit: por ată prišnę urðęnimin' e Perę̄ndisę, eðe ubā̄nę faytorę eðe šęrbętorę̆t' e vdĕkęsę: mbasandai Perę̄ndia i ndsuer yaštę Paradisit. Prei kęsāi tę rę̆zŭemes' Adamit, fayi eðe vdeka hū̆nę ndępęr ǵiθę bŏtęnę: pęrandai i udĕš Perę̄ndisę me dęrguem Bīrin' e vet tę dăšuninę Zŏtinę t'anę Iesu-Krištinę, me špętuem ńĕrę̆zitę prei fayit e prei vdĕkęsę me anę tę ǵakut vet ḱi derði mbę krụḱt.

Ū̆li naḷ̓t ndę ḱiel.

1 Ū̆li vogę̆ḷ̓ naḷ̓t ndę ḱiel
Duket' porsi ziaṙm ndę pū̆l:
Sipęr ðēut ḷ̓ark ḱindrŏn,
Dšidša dšidša dšidšęlŏn.

2 Aisku dielit kur perę̄ndŏn,
Nata hien' e ḷ̓išŏn:
Ū̆li veten' e sbuḷ̓ŏn,
Dšidša dšidša dšidšęlŏn.

3 Drit' e ū̆lit kur skę̆ḷ̓kĕn,
Uðętarit tš' i pę̆ḷ̓kĕn:
Natę̄n' čręte ku do škon,
Uðę̄n' vetęm s'e haṙŏn.

4 Natę̄n' tšuni kur šikŏn,
Sipęr ðēut fort mendŏn:
Ment' e veta tš' i habĭt,
Ū̆li vogę̆ḷ̓ se si ndrit.

Ḱeni.

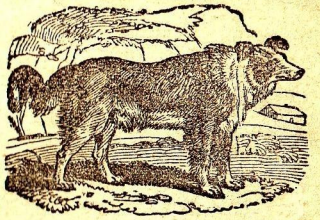

Dog.

S' ǵindetę tietęr štā̄sę mbę ǵiθę bŏtęnę mā̄ besnīk se ḱeni: kudŏ me votun' i zoti, eðe ai vete mbrapa atī; nd' uyę ndę rāft' i zoti, eðe ai nd' uyę bie; ndę ziăṙm ndę rāft' i zoti, eðe ai ndę ziăṙm bie; mbę tš' do rezīk tę biēr' i zoti, eðe ai pęrpīḱetę baškę me atĕ, eðe s' dăhetę prei tę zotit, deri sā tę yetę ǵāl. Ḱeni nukę ruen vĕtęmę tę zŏtinę, por ngef eðe ǵā̄n' e tę zotit, eðe e ruen, eðe s'ḷ̓en me e prĕkunę tietęr kuš. Ḱeni meṙ erę fort me hundę, eðe tue u maṙun' erę gŭrmavet kămbęvet, ǵēn tš' do ǵā. Ai ă̄št' i ḷ̓etę, eðe kā kămbę tę špĕita; mŭndetę me ĕtsunę fort me vrap, kur do me zā̄nę ndoṅī ǵā̄ send. Ḱeni meṙ veš ǵiθę ḱiš t' i θō̄nę, por s' mŭndetę me fŏḷ̓unę me goyę: eðe kur ă̄št' i vŏgę̆ḷ̓ę, męsŏhetę me bā̄mę tš' do punę, tę tsīlatę s'mŭndetę me bā̄mę tietęr štā̄sę. Yā̄nę ǵiθę tš' farę ḱenš, tę tsīlętę dăyęrę mbę štat, e mbę ḱime, e mbę turī, e mbę vešę, e mbę ḷ̓eš; por tę ǵiθę yā̄nę tę vęyefśim pęr ńĕrę̆zit, sepsĕ ǵiθę-se-tsili prei atū̆neve di me bā̄mę punę̄n' e vet: disa prei atū̆neve rŭeyęnę štępinę, eðe s' ḷ̓ā̄nę ńeri tę huey me šḱĕ̆ḷ̓unę mbrenda, tę tierę rŭeyęnę ðentę ndę stan, eðe s' ḷ̓ā̄n' ŭyḱtę me hū̆mę mbrenda, tę tierę ǵŭeyęnę pęr špendę, e pęr štā̄sę baškę me ǵuatărinę, tę tierę bă̆yęnę not, eðe žụten' e ndsiĕrinę ǵā̄ prei uyit dụ tre paš θelę. Ḱentę hanę miš tę ǵalę, eðe brĕ̆yęn' ĕštęna me ðă̄mbę; por kur s'ǵĕ̆yęnę, hān' eðe bukę θatę. Ată kur s'ǵĕ̆yęn' uyę, tęrlŏhenę, pęrandai s'dŭhetę me i ḷ̓ānę pa uyę, sepsĕ kapšŏyęnę ńeręs, mbasandai tęrbohen' eðe kętă. Ḱĕneya piel ǵaštę a ðetę kę̆ḷ̓ū̆š pęrńiherę, tę tsīlętę ḷ̓ĕ̆yęnę me sū̆ mbụlę, eðe mbas dụ-mlę-ðetę ditš u tšīḷ̓enę sū̆tę: e ama u ep sisę ǵaštę-ðetę e trī ditt, mbasandai i ḷ̓išŏn: mbas katęr mueyš ndęṙōyęnę ðă̄mbętę, eðe ṙitenę pęr dụ viět. Ḱeni ḷ̓ef kundrę anęmikut, eðe e kapšŏn me ðă̄mbę: por tę zotit i ḷ̓uen bĭštinę, eðe e ḷ̓epī̆n me ǵŭhęnę.

Kurbani i Nŏesę, eðe u̧ľ-beri

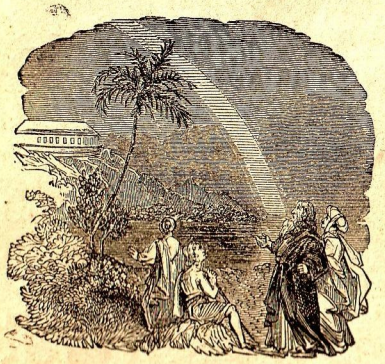

Para pęrmbŭ̧tęyesę ńěrę̧zit' išinę̧ bāmę̧ fort tę̧ kę̧kiy, eðe bǎišinę̧ faye tę̧ mę̧ðā. Kišinę̧ haŕuem eðe atĕ̄ tę̧ vę̧rtĕtinę̧ Perę̧ndī, e ľusin' ĭðuytę̧. Vetš Nŏeya me ǵiθę̧ štę̧pīn' e vet nǵifte tę̧ vę̧rtĕtinę̧ Perę̧ndī, eðe punonte mbas ľiǵę̧s' atī. Pęrandai i uděš Perę̧ndisę̧ me prišunę̧ ǵiθę̧ ðēnę̧ me pęrmbŭ̧tęye. Kę̧štŭ prā Perę̧ndia urðę̧nōi Nŏenę̧ me ndȩrtuem ńī Arkę̧ tę̧ maðe, eðe me hŭ̄mę̧ mbrenda ai baškę̧ me ńěrę̧zit e štę̧pisę̧ vet, pęr mos me upriš̆unę̧ prei uyit ki kište me mbuľuem ǵiθę̧ faken' e ðēut: eðe e urðę̧nōi me maŕę̧ ka ńī parę̧ prei ǵiθę̧ štāzę̧š e špendę̧š, eðe me i mbŭ̧lunę̧ mbrenda ndę̧ Arkę̧t, pęr mos me hŭpunę̧ fara e atŭ̧neve. Eðe Nŏeya bāni sikurse e urðę̧nōi Zoti. Atę̧herę̧ rā šī katę̧r-ðetę̧ ditt e katę̧r-ðetę̧ net, eðe mbu̧ti ǵiθę̧ ńěrę̧zit' e ǵiθę̧ ǵāt' e ǵala ki ŕĭyšinę̧ pęrmbi faken' e tŏkę̧sę̧. Mbassi pušōi šiu e uternę̧ ŭyę̧nat' e uθā toka, Nŏeya duel' yaštę̧ prei Arkę̧sę̧ baškę̧ me ńěrę̧zit e vet e me ǵiθę̧ štāzęt e špendęt ki i pat rŭeitunę̧. Atę̧herę̧ Nŏeya ndę̧rtōi ńī θerore pęr Zŏtinę̧; eðe muer prei ǵiθę̧ štāzę̧š e prei ǵiθę̧ špendę̧š, e i θeri ndę̧ θeroret, e ia bāni kurbăn Zotit ki i špętōi prei pęrmbŭ̧tęyesę̧. Eðe Perę̧ndia bekōi Noen' eðe dieľmt' e atī, e u θa, "Štohi e šumohi, e mbušni ðēnę̧." Mbasandai Perę̧ndia i θa Noes' eðe dieľmvet atī, Ke unę̧ te po bǎy ðiatę̧ baškę̧ me yu eðe me fărę̧nę̧ tŭei ki kānȩ me kĕnunę̧ mbaskę̧ndai, se s'kam me prišunę̧ mā ðēnę̧ me pęrmbŭ̧tęye. Eðe Perę̧ndia θa, Ke, kę̧yŏ ăštę̧ šeńa e ðiătęsę̧ s'eme ki bǎy baškę̧ me yu, eðe me ǵiθę̧ ǵāt' e ǵala ki ŕŏyę̧nę̧ baškę̧ me yu, breza mbas brezaš pęr ǵiθę̧ yĕtę̧nę̧: po vē̄ u̧ľ-bĕrinę̧ ndę̧ rēt, i tsili kā me kĕnunę̧ šeńa e ðiătęsę̧ ndęrmiĕt

meye eðe ðēut. Sā herę̧ tę̧ vranŏhetę̧ kieli e tę̧ bierę̧ šī, kā me udukun' u̧ľ-beri ndę̧ rēt; atę̧herę̧ kā me mę̧ rānȩ ndęr mend ðiata eme ki bāna me yu, eðe me ǵiθę̧ ǵāt' e ǵala ki ŕinę̧ mbi ðēt, pęr mos me mbŭ̧tunę̧ mā tŏkę̧nę̧ me uyę̧.

Nŏeya duel' prei Arkę̧sę̧ vet' i tettę̧: ai me gruen' e vet, eðe tę̧ tre dieľmt' e vet me tę̧ trī grāt' e atu̧ne. Tre tę̧ biyt' e Nŏesę̧ kyŭhešinę̧, Sem, Ham, Iafeθ; prei kętu̧ne umbŭš bota me ńeręs pęr-sę̧-rī.

Dāa.

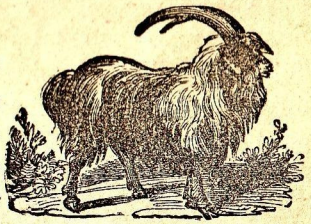

Goat.

Dāa i kā brĭ̄tę̧ tę̧ drĕitę̧, kę̧θu̧em mbrapa kresę̧; ľěšinę̧ tę̧ ǵatę̧ e tę̧ ašpęr, eðe ndę̧nę̧ nŏfulat kā ńī miekęr tę̧ ǵatę̧. Dāītę̧ yānę̧ bagętī tę̧ šę̧ndoša, eðe tę̧ forta. Atŏ s' kulŏsinę̧ trumbę̧ ndę̧pęr fušat, por špęrdahen' andēy e kę̧ndēy ndę̧pęr vende tę̧ θatę̧, eðe ngĭtenę̧ ndę̧pęr škrepa, e ndę̧pęr šk'embe maľeš, pęr me kulŏtunę̧ bār tę̧ egęr, e dega feŕaš, e ǵeθe drūš. Dāa piel pęr štatę̧ muey, eðe i nep sisę̧ eðit [keðit] pēsę̧ muey. Ńi sk'ap mŭndetę̧ me păsunę̧ ńi kind ðī, eðe mbas ǵaštę̧ viětš pľaketę̧. Dāt' e Maltęs' i kānę̧ sĭsatę̧ šume tę̧ mę̧ðā, eðe kur i mbieľinę̧ ndsieŕinę̧ pēsę̧ okę̧ kyŭmęštę̧ [t' ămbę̧ľę̧]. Ky̆ŭmęšti i ðīsę̧ ăštę̧ mā i mirę̧ se i děľesę̧.

Dū̧ ðī.

Dū̧ ðī, tue kulŏtunę̧ ńiherę̧ mbę̧ ńi maľ tę̧ naľtę̧, hasnę̧ ndę̧ ńī uðę̧ fort tę̧ nguštę̧. Uða ište kaki e nguštę̧, sā s'kište vend me škuem as ńana prei asŏš, por as me ukę̧θu̧em s'mŭndešinę̧. Sipęr ŭðę̧sę̧ mbi atŏ ište ńi škrep gūri i naľtę̧—rę̧pŏš ŭðę̧sę̧ ndę̧n' atŏ ište ńi ŕępinę̧ e θelę̧! Ki̇š kuitoni yu se bān' atŏ dū̧ ðītę̧? Ńana prei asŏš uŭľ mbę̧ ǵuńę̧ ka daľę̧, tue umbę̧štĕtunę̧ mirę̧ mbas škambit gūrit; atę̧herę̧ ayŏ ðīa tietęr škōi me kuydĕs tę̧ maθ pęrmbi špinę̧ tę̧ šŏkesę̧ ki ŕinte ŭľunę̧ mbę̧ ǵuńę̧, e dueľ mb'-at'-anę̧: kę̧štŭ tę̧ dū̧ ðītę̧ špętŭenę̧, eðe mŭernę̧ uðę̧n' e vet tue kulŏtunę̧ ǵeθe t' egra ndę̧pęr atŏ kodra.

Dų̄ ð̄ī tę tiera tue kulŏtunę ndępęr disa kodra, upoḱnę ndę buzę tę ńi puṙōi tę ṙembŭ̄ešim. Pęrmbi atĕ̄ puṙue, ište ńi vik pęr me kapęrtsųem mb'-at'-anę uyit. Δītę kę̄ḱųrnę ndęr sų̄ ńana tiĕtrę̄nę, eðe ǵiθę-se-tsila prei asŏš donte me škuem ndępęr vik mā̄ pęrpara se tietra. Pęr ńī grimę herę ndĕ̄itnę me ńī kā̄mbę ndę buzę tę puṙoit, e me tiĕtrę̄nę kā̄mbę mbi vik, tue prĭtunę me i ľišuem vĕndinę ńana tiĕtrę̄sę pęr me škuem mā̄ pęrpara, por as ńana s' i ľišonte vend tiĕtrę̄sę: eðe atŏ prĭ̄nę tę dųya baškę, deri ndę miedīs t' atī vigut ngušte̊! mbasandai filŭenę me uzā̄n' e me štų̄mę me brī̄ ńana tiĕtrę̄nę mbi vĭgunę; deri sā ṙę̄škitnę tę dųya, e rā̄nę ndę puṙue, eðe umbųtnę nd' uyę. Tę dųya kĭšinę me špętuem ndę ḱoftę se i bă̆išin' uðę ńana tiĕtrę̄sę.

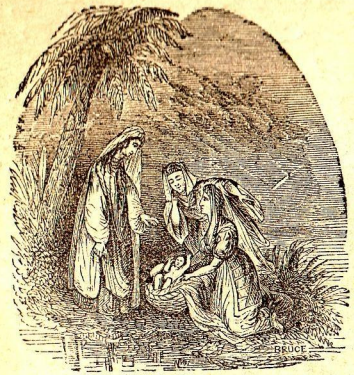

Tę ǵĕtunit' e Moiseut.

Iakobi ungrĭt prei ð̄eut vet baškę me tę biyt, eðe vote e nguľi ndę Misīr. Mbas šumę viĕtš tę biyt' e Israeľit uštuen' e ušumŭenę kaḱi tepęr, sā i dronte Faraoni, mbęreti atī vendi. Eðe Faraoni urðę̄nōi me uhĕðunę ndę ľum ǵiθę măškuytę ḱi ľĕyinę prei grāš Ebrevet, pęr mos me uštuem mā̄ fara e atų̄neve. Nd' atĕ̄ kohę ľēu Moiseu, eðe e ama s' donte me e hĕðunę ndę ľum, sepsĕ ište diāľ' i bŭkurę: por mbassi s' munte me e mbę̄šĕfunę, e vū̄ni ndę ńī športę ľųem me serę, eðe e hoði ndę buzę tę ľumit, eðe e mŏtęra fŏšńęsę vinte orē pęr sę ľargu, paľe ḱiš dotę bă̆hetę. Atęhere sdrųpi e bīy' e Faraonit pęr me uľamę ndę ľum, eðe kur pā ńī športę mbi uyęt ndę buzę tę ľumit, urðę̄nōi šęrbętoren' e vet me e maṙę e me ia prū̄mę. Eðe si ia prū̄ni, e tšeľ eðe ǵē̄n mbrenda ńi tšun tę vŏgę̄ľę tue ḱyamę; eðe asāi i uðĭmt pęr atĕ̄. Eðe e mŏtęra fŏšńesę, ḱi ište tue vū̄m' orē prei sę ľargu, viĕn e i θotę sę bĭyęsę Faraonit,

Do tę θęṙăs ńī grue pęr me i ð̄ānę sisę kętī diāľi? Eðe ayŏ i θa, Ško, e θiṙę. Eðe văiza vote e θęṙiti t'amę̄n' e diāľit. Eðe e biy' e Faraonit i θa, Meṙ kętĕ̄ diāľ, e i nep sisę: eðe si tę ṙĭtetę, ma bierę prap. Eðe grŭeya e muer, e i nepte sisę: eðe si uṙĭt, ia prū̄ni sę bĭyęsę Faraonit, e tsila e bā̄ni pęr bīr tę vet, eðe ia vū̄ni ĕmęninę Moisē, do me θā̄nę, ndsieṙę prei uyit. Kŭi Moiseu uṙĭt e ubā̄ ńi ńeri i maθ afęr Faraonit.

Nd' atĕ̄ kohę Perę̄ndia urðę̄nōi Moisenę me špętuem tę biyt' e Israelit prei duerš Faraonit, e me i dęrguem ndę ð̄ē tę vet: eðe ai i ndsuer prei ð̄eut Misirit me šumę męrekulī. Eðe Moiseu tue bā̄m' uðę baškę me tę biyt e Israelil, Perę̄ndia i udŭk ndę maľ tę Sinait ndęrmiĕt renaš e bumbulimaš e vetimaš, eðe i ða tę Δetę Urðę̄nimet' e tę̄n-Zot, škruem mbę dų̄ ṙasa tę gūrta, pęr me i rŭeitun' ată ḱi kā̄nę frikę Zŏtinę Perę̄ndīn' e ǵalę.

Δekalogu, a tę Δetę Urðę̄nĭmetę.

Unę *yam* Zoti Perę̄ndia ųt, ḱi tę kam ndsieṙę prei ð̄eut Misirit, prei štępisę šęrbĕsęsę.

1. Mos kēš tę tierę perę̄ndina, vetš meye.

2. Mos bă̆yš pęr vĕtęhenę tande ĭðulę, as tę šęmbęlųem ndońī *ǵā̄ye* ḱi *ă̆štę* naľt ndę ḱiel, a ḱi *ă̆štę* poštę ndę ð̄ēt, a ḱi ă̆štę ndęr ŭyę̄nat pęrpŏš ð̄eut: mos i aðurŏyš, as t' u ľuteš: sepsĕ unę Zoti Perę̄ndia ųt *yam* Perę̄ndī zelętār, ḱi špagŭ̄ey fayet' e ătę̄navet mbę diĕľmt, deri mbę tę tretin' eðe tę kătęrtinę *bres* atų̄neve ḱi mę kā̄nę mę̄nī, eðe bă̆y pęrdęlĭm mbę mĭyę̄na *brezaš* atų̄neve ḱi mę dŭenę, eðe rŭeyę̄n' urðę̄nimet' e mī.

3. Mos maṙiš ĕmęnin' e Zotit Perę̄ndisę tand mbę tę kotę; sepsĕ Zoti s' kā me ndsieṙę pa fă̆y atĕ̄ ḱi meṙ ĕmęnin' e atī mbę tę kotę.

4. Kuitŏ ditę̄n' e Sabbătęsę [*pušimit*], pęr me šeńtę̄nuem atĕ̄. Ǵaštę ditt punŏ, eðe bă̆n ǵiθę punęt' e tua: por e štatta ditę *ă̆štę* Sabbat' e Zotit Perę̄ndisę tand: *nd' atĕ̄ ditę* mos bă̆yš as ndońī punę, *as* ti, as ųt-bīr, as yot-biyę, *as* šęrbętori ųt, as

BIBLIOTEKA
Nr INW A/7497

ṣęrbętŏreya yote, as bagętia yote, as i hŭeyi ụt, ki *ăštę* pęrmbrenda dụerš tua: sepsĕ *pęr* gaštę ditt Zoti bãni ḱielin' eðe ðēnę, dētin' eðe gi*θ*ę sā *yãn'* nd' atŏ, eðe tę štătt*e*nę ditę pušōi: pęrandai Zoti bekōi ditęn' e Sabbătęsę, eðe e šeńtęnōi.

5. Nderŏ tęt-āt' e tęt-āmę, ki tę bãheš yetę-gatę mbi ðēt, ki tę nep Zoti Perędia ụt.
6. Mos vrasiš.
7. Mos kurvęnŏyš.
8. Mos vieðiš.
9. Mos băyš dešmī mbę r̃ẽnę kundrę tę ăfęrmit tand.
10. Mos dęšęrŏyš štępīn' e tę āfęrmit tand: mos dęšęrŏyš gruen' e tę ăfęrmit tand: as ṣęrbętorin' e atī, as ṣęrbętoren' e atī, as kānę e atī, as gomārin' e atī, as ḱiš-do gã ki *ăšt'* e tę ăfęrmit tand.

Ṣḱĭpeya.

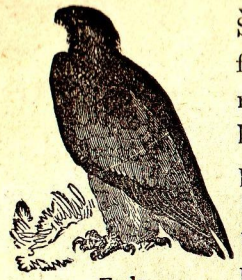

Eagle.

Ṣḱĭpeya ăštę mã e fortę se tę gi*θ*ę zoḱtę ki fḷuturŏyęnę ndę ḱiel, pęrandai ḱyuhet' eðe mbęreti i špĕndęvet. Ayŏ e kā sḱĕpinę tę kę*θ*ụtę porsi grep, eðe *θ*ońtę porsi štiza tę prefta. Ṣḱĭpeya hā zoḱ tę gałę, e ľĕpura, e breška, e harðutsa. S' gĭndetę zok me i daľę kundrę ṣḱĭpesę: ayŏ ăštę pęrmbi špendęt e ḱielit, porsi ľeoni pęrmbi štãzęt e tŏkęsę: Ayŏ fḷuturŏn fort naľt ndę ḱiel; eðe kur šef ndońi zok prei sę ľargu tue fḷuturuem ľišŏhetę porsi pḷump tetpoštę mbi atĕ, eðe i kęlĕt *θ*ońtę ndę barkut, eðe e šḱụen, mbasandai e nduk me sḱepin' eðe e hā tę gałę. Gi*θ*ę zoḱt' e ngŏfinę ṣḱĭpenę, eðe e kãnę frikę; eðe kur šofin' atĕ, tremen' e r̃ŭðenę prei frĭkęsę. Atŏ ndęrtŏyęnę tšĕrðetę ndępęr maľet e naľtę, ndęr škrepa e ndęr šḱembe. Kętă zoḱ trima tę fortę dăhenę šumę faraš, eðe kãnę šumę ĕmęna, disa *θ*ŏhenę sḱifterę, e disa *θ*ŏhenę šḱipe, a šḱipońę, a petrĭt: pęrandai eðe neve na *θ*ō̃nę Šḱipętarę, sepsĕ yemi trima tę fortę, porsi sḱifteri; eðe gŭhęsę t'onę i *θ*ō̃nę Šḱipe, sepsĕ fḷãsimę guhęn' e zogut.

Tę Ḷemit' e Iesu-Krištit. Luka II: 1—20.

Eðe nd' atŏ ditt dueľ ŭrðęnę prei Kaisarit Augustit me uškruem gi*θ*ę bota. (Kęyŏ e škrŭ-eme ište bãmę pęrpara kur ište Kyreni guverna-tōr' i Syrisę.) Eðe tę gi*θ*ę škŏyšinę me uškruem, gi*θ*ę-se-tsili ndę kụtĕt tę vet. Hipi eðe Iosefi prei Galilesę, prei kụtetit Nazaret, ndę Iudē, ndę kụtĕt tę Davidit, ki kyŭhetę Be*θ*leem; (sepsĕ ai ište prei štępisę, eðe atęnisę Davidit;) pęr me uškruem baškę me Marinę, ki ište feyuem me atĕ pęr grue, e tsila ište me baŕę. Eðe ată kur išin' atiĕ, asāi i umbušnę dittę pęr me pielę. Eðe puel bīrin' e vet paraľindęsinę, eðe e mpęštuel me špęrgãy, eðe e vũni ndę grašt; sepsĕ s' kĭšinę vend atiĕ ku kĭšinę rãnę.

Eðe nd' atĕ vend ĭšinę disa barī, rãnę ndęr ara, tue rŭeitunę me ret nătęnę tufęn' e vet. Eðe ḱe engul' i Zotit tek erði mb' ată, eðe ľafti i Zotit i ndriti ŕe*θ*: eðe ufrikŭenę me frikę tę maðe. Eðe engul' i Zotit u *θ*a atụne, Mos ufrikoni: sepsĕ ḱe te po u ap yuve zã tę mirę pęr *ńi* gęzĭm tę ma*θ*, ki kā me ḱĕnunę mbę tš' do popul: sepsĕ sot u ľēu yuve, ndę kụtĕt tę Davidit, *ńi* Šęľbues, i tsili ăštę Zoti Krišt. Eðe kęyŏ šeńę *koftę* mbę yu; Keni me gĕtunę *ńi* fošńe mpęštielę me špęrgãy, ndĕńunę ndę grašt.

Eðe baškę me ĕngulin' udŭk befas *ńi* šumitsę uštęrie ḱielore, tue ľavduem Perędinę, e tue *θ*ãnę, Ḷaft mbę Perędinę *ki ăštę* mbę tę naľtat, eðe paktĭm mbę ðēt, pęľḱĭm ndę ńĕręzit.

Eðe ĕnguytę si iknę prei atŭneve ndę ḱiel, ată baritę *θ*ãnę ńani tietrit. Ḷetę škŏymę taštĭ ngụš ndę Be*θ*leem, e tę šŏfimę kętĕ punę ki ăštę lãmę, tę tsĭlęnę na e diftōi Zoti. Eðe er*θ*nę em vrap, e gętnę eðe Marinę, eðe Ioseĕfinę, eðe fŏšńenę

ndĕńunę ndę grašt. Eðe *ată* si panę, diftŭenę pęr fyăĺęnę ki ufŏĺ atụne pęr kętĕ tšun.

Eðe ǵiθ' ată ki ndęǵuen' umęrekulŭenę pęr atŏ fyaĺę ki u foĺnę atụne baritę. Eðe Maria rŭente me vĕtęhe ǵiθę kętŏ fyaĺę, tue umenduem ndę zĕmęrę tę yet *pęr atŏ*. Eðe baritę ukęθŭenę, tue ĺavduem, e tue nderuem Peręndinę pęr ǵiθ' atŏ ki ndęǵuen' e panę, sikurse ufŏĺ mb' ată.

Daleṇdụ̆šeya a Ḱeĺendrụ̆šeya.

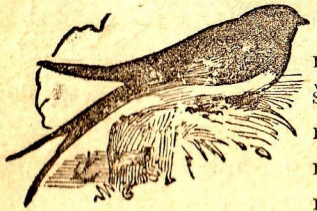

Swallow.

Ǵiθę zokt' e kielit ki fĺuturŏyęnę ndępęr ereṭ, kyŭhenę me ńī fiaĺę špendę a špēsę. Trupi i zokvet ăštę mbuĺuem me pŭpęĺa e me pendę, pęr me urŭeitunę prei tę ftoftit, eðe mos me uĺăgunę prei šīut. Me fĺetęt ată šḱŭeyęnę [tšăyęnę] ĕręnę pęr miedĭs tę kielit, eðe fĺuturŏyęnę kah tę denę: eðe bišti i atụ̆neve u mbā trŭpinę drĕitę, ki tę mos priren' andēy e kęndēy; eðe gištat' e kămbęvet atụne kęštŭ yā̃nę bā̃mę, ki tę ŕŏkinę degat' e drunit, eðe tę mos ŕęzŏhenę pęr ðē, kur frụ̄n era e tund drŭnatę. Disa zok hanę miš tę ǵalę, e disa tę tierę miš tę ngŏrðętę, e disa tę tierę zā̃nę pešḱ, e disa tę tierę ǵŭeyęnę miza e krụmba, e disa tę tierę ušḱĕhenę me fara e me pemę, e disa tę tierę kulŏsinę bār tę ngomę: pęrandai eðe sḱepi i atụ̆neve eðe kā̃mbęt' e atụ̆neve yā̃nę bā̃mę mbas ušḱimit [*haesę*] ki măŕinę. Atŏ špendę ki hanę miš, porsi šḱĭpeya, e kā̃nę sḱĕpinę porsi grep, eðe θońt' e kămbęvet porsi θumba, pęr me mŭndunę me ngŭĺunę θońtę ndę mišt, eðe me e ndŭkunę me sḱĕpinę. Atŏ ki ǵŭeyęnę miza e krụmba, eðe ušḱĕhenę me fara, porsi daleṇdụ̆ša, e kā̃nę šḱĕpinę tę ǵatę e tę holę, pęr me mŭndunę me kŭkunę mĭzęnę, a krụ̆mbinę, a koḱet' e făręsę. Atŏ ki kulŏsinę bār tę ngomę, e kā̃nę šḱŭpinę mā̃ tę trašę, pęr me kępŭtunę ǵeθet' e lārit. Eðe atŏ ki hanę pešḱ, e kā̃nę šḱŭpinę porsi ĺuǵę tę ǵā̃nę, eðe pĺot me ðā̃mbę tę ĭmętę, eðe

kămbętę porsi terpĺote, pęr me bā̃mę not nd' uyę, kur zā̃nę pešḱ. Yā̃nę špendę tę egra, eðe tę buta: tę egra yā̃n' atŏ ki ŕinę ndępęr maĺet e ndępęr ĺušat, eðe ušḱĕhenę vetę; eðe tę buta yā̃n' atŏ ki ŕinę ndępęr štępiat t'ona, eðe ušḱĕhenę prei ńĕręziš, sikurse puĺat' e rosat' e patat' e rigat' e pulŭmbatę.

Daleṇdụ̆ša ăštę ńi zok i vŏgęĺę me fĺetę tę ǵata, me bišt si gęršā̃nę, me sḱep si ǵụ̆ĺpā̃nę, eðe me ǵoyę fort tę ǵā̃nę. Daleṇdụ̆šatę ŕinę baškę ka ńī parę, femęn' e măškulę, eðe hanę miza, tę tsilat' i zā̃nę tue fĺuturuem ndępęr ereṭ. Atŏ vĭnę pęranę vĕręsę prei sę ĺargut mb'-at'-anę dētit, eðe ndęrtŏyęnę tšĕrðętę me baĺtę e me bār tę θatę ndępęr štępiat; mbasandai piĕlinę vē, e tšĕĺinę zok, e i ŕĭsinę; eðe afęr dĭmęnit ĭkinę ndę ðē tę huey ndępęr vende tę ngrŏfętę. Tšunat' e vŏgiĺę kur šŏfinę daleṇdụ̆šatę herẹn' e parę, u kęndrŏyęnę kă̄nkęnę kęštŭ,

Moi daleṇdụše, gušę-barðuše,
faḱe-kuḱe, buzę-burbuḱe,
sḱep-ǵụ̆ĺpā̃nę, bišt-gęršā̃nę.

Iesui ndęrmiĕt miĕštravet. Luka II: 41—52.

Eðe pęrĭnt' e atī škŏyšinę pęr viĕt ndę Ierusalem pęr festę tę păškęvet. Eðe si ubā̃ dụ-mbę-ðętę viĕtš, ată hipnę ndę Ierusalem, mbas zakonit fĕstęsę, eðe si umbarŭenę dittę, mbę tę kęθụ̆emit e atụne, diāĺi Iesui mbeti mbrapa ndę Ierusalem; eðe Iosefi eðe e ama e atī nukę dĭyšinę. Por kuytŭenę se ai ăštę mb' uðę me šokęt, eðe ată etsęn *ńī* ditę uðę; eðe e kęrkŏyšinę ndępęr fisnat e ndępęr tę ngŏfunit.

Eðe mbassi s᾽ e ǵetnę, ukę́θų̈enę ndę Ierusalem, tue kęrkuem atẽ. Eðe mbas trī ditš e ǵetnę ndę tempul ndẽńunę ndę miedïs tę mieštravet, tue ndę́ǵuem ată, e tue pų̈etun᾽ ată. Eðe ǵiθ᾽ ată ǩi e ndę́ǵŏyšinę męrekulŏhešinę pęr mẽndien᾽ e pęr tę pęrǵẽǵunat᾽ e atī.

Eðe kur pān᾽ atẽ, uhabitnę: eðe e ama i θa, Diāl᾽, ǩiš na bãne kęštŭ? ǩe ų̈t-āt᾽ eðe unę te po tę kęrkŏimę me piklïm. Eðe *ai* u θa atų̈ne, Pęrsẽ mę kęrkoni? nuk᾽ e dini se unę dŭhetę me ǩẽnunę ndę punęt t'im-ẽt? Por ată nuk᾽ e mŭernę veš fyal᾽ęnę ǩi u fol᾽i atų̈ne.

Eðe sdripi baškę me ată, eðe erði ndę Nazaret; eðe ište ndęn᾽ ŭrðęnę t᾽ atų̈ne. Eðe e ama rŭente ǵiθę kętŏ fyal᾽ę ndę zẽmęrę tę vet. Eðe Iesui škonte mbarę mbę ditunī e mbę mošę e mbę hīr pęr-anę Perędie e ńẽręzęve.

Fyal᾽ęt᾽ e Zotit t'ų̈nę Iesu-Krištit.

Tš᾽ atęherę Iesui filōi me predikuem e me θãnę, Pendohi: sepsẽ uafrue mbęretęnia e ǩilvet. (Matθeu IV: 17.)

Ată ǩi yãnę tę šędošę s᾽ kãnę nevoyę pęr miekęs, por ată ǩi kãnę keǩ. Eðe škoni, e męsoni ǩiš ãštę, "Due pęrdęlïm, e yo kurbăn:" sepsẽ s᾽ kam ărðunę me θïrunę tę drẽitę ndę pendïm, por faytorę. (Matθeu IX: 12, 13.)

Kęštŭ, po u θom yuve, bãhetę gęzïm pęrpara ẽnǵuyvet Perędisę pęr ńi faytuer ǩi pendŏhetę. (Luka XV: 10.)

Atęherę i prŭ̃nę tšuna tę vŏǵil᾽ę, pęr me i prẽkunę: ende dišẽpuytę ǩirtoyin᾽ ată ǩi i bïyinę. Po Iesui kur pā, uzemęrū, ende u θa atų̈ne, L᾽ẽni tšunat᾽ e vŏǵilę me ărðunę ke unę, ende mos i ndal᾽ni: sepsẽ pęr kęsïš ãštę mbęretęnia e Perędisę. Me tę vęrtẽt po u θem yuve, Kuš tę mos presi mbęretęnīn᾽ e Perędisę posi ńi tšun tę vŏgę́l᾽ę, s᾽ kā me hų̃mę nd᾽ atẽ. Ende si i mūr n'grų̈kę vų̃ni dūręt mbi ată, ende i bekōi. (Marku X: 13-16.)

Atęherę Iesui u θa dišẽpuyvet vet; Ndę daštę kuši me ărðunę mbrapa meye, l᾽etę mohoyę vetęvẽtęhenę, eðe l᾽etę ngreyę kru̇ǩin᾽

e vet, eðe l᾽etę vïyę mbas meye. Sepsẽ ai ǩi tę detę me špętuem yetęn᾽ e vet, kā me e bie᾽rę: eðe ai ǩi tę bie᾽ri yetęn᾽ e vet pęr punę t'eme, kā me e ǵẽtunę. Sepsẽ tš᾽ tę mirę i bãhetę ńeriut, ndę fitoftę ǵiθę bŏtęnę, e tę bie᾽ri špirtin᾽ e vet? a tš᾽ farę ǵãye kā me ðãnę ńeriu pęr me ndę᾽ruem špirtin᾽ e vet? (Matθeu XVI: 24-26.)

Sepsẽ Perędia kaǩi e deši bŏtęnę, sā ða Bīrin᾽ e vet, vetęm-l᾽ẽminę, pęr mos me uvdie᾽rę ǵiθę-kuš t᾽ i besoyę, por tę ketę yetę tę pa-sŏsęme. Sepsẽ Perędia nukę dęrgōi Bīrin᾽ e vet te bota me ǵukuem bŏtęnę, por me ušpętuem bota prei anęs᾽ atī. Ai ǩi i besŏn nukę ǵukŏhetę: por ai ǩi nukę besŏn, taštï ãštę ǵukuem, sepsẽ nukę besōi mb᾽ ẽmęnę tę vetęm-l᾽emit Bīrit Perędisę. (Ǵionni III: 16-18.)

Perędia *ãštę* frų̃mę, eðe ată ǩi e l᾽ŭsinę, dŭhetę me e l᾽ŭtunę me frų̃m᾽ e me vęrtetęnī. (Ǵionni IV: 24.)

Ǵiθę ǩiš mę nep Āti, kā me ărðunę tek unę; eðe atẽ ǩi tę vïyę tek unę, s᾽ kam me e ndsie᾽rę yaštę. (Ǵionni VI: 37.)

Unę yam bariu i mirę: bariu i mirę vẽ yetęn᾽ e vet pęr ðent. (Ǵionni X: 11.)

Unę yam e nǵălęmeya eðe yeta: ai ǩi mę besŏn, eðe ndę vdektę kā me ruem. Eðe ǵiθę-kuš ǩi ron eðe mę besŏn, s᾽ kā me vdẽkunę pęr ǵiθę yẽtęnę. (Ǵionni XI: 25, 26.)

Urata e Zotit.

Āti ų̈nę ǩi yē ndę ǩiel, ušeńtęnōft᾽ ẽmęni ų̈t. Arθtę mbęretęnia yote. Ubãftę dašunimi ų̈t, si ndę ǩiel, eðe mbę ðēt. Bŭkęnę t'onę tę pęrdïtęšmen᾽ ep-na neve sot. Eðe fal᾽-na fãyetę t'ona, sikurse eðe na ua fal᾽im faytŏręvet t'anę. Eðe mos na štierę ndę ngăsęye, por špęto-na prei sę ǩeǩit. Amen.

Pešku.

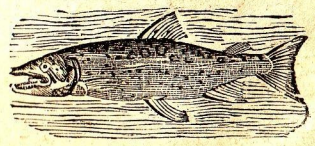

Pẽšǩitę r̆ŏyęnę mbrenda nd᾽ uyę, do me θãnę, ndepęr dētet, e ndępęr kęnetat [l᾽ękenat], e ndępęr l᾽umnat.

Trupi i atŭneve ăšt' i ģatę, eðe viěn pak mbę tę ťumbulakęt, sikurse dŭhetę pęr me bāmę not; eðe ģaku i atŭneve ăšt' i ftŏfętę. Ată šofin' eðe ndęģŏyęnę porsi ģiθę ģāt' e ģala. Ľikura e atŭneve ăštę mbuľuem me pare, pęr me rŭeitunę trŭpinę prei uyit, ki ăšt' i rāndę e i ftŏfętę. Me fľetęt ată ľŭeyęnę vętęhen' andēy e kęndēy, naľt e poštę, si t' u pęľkeyę: eðe mbrenda ndę barkut kānę ńī pęšikę pľot me erę, e tsila i bān tę zŏtęnitę me mŭndunę tę ngītenę sipęr uyit, a tę ŭľenę rępoš uyit: bišti i atŭneve ăštę porsi timū pęr me kęθuem vetęvętęhenę ku tę denę. Sikurse ńĕręzitę măřinę frŭmę, kęštŭ eðe pĕškitę mařin' uyę me goyę, eðe e kĭsinę kah vĕšętę: eðe sikurse ńeriut me i ndaľę frŭmęnę păkęzę here vdes, kęštŭ eðe pešku, me e ndsieřę yaštę uyit, tsof pęrńiherę. Pĕškitę pičlinę vē. Ńi pešk mŭndetę me pielę mā tepęr se ðetę kind miyę vē pęr ńi mot, tę tsĭlatę me ungălunę tę ģiθa, s' kĭšinę me i ndsān' ŭyęnatę, por mbassi pešk' e męðĕy hanę pešk' e vŏģiľę, pęrandai ată nukę štŏhenę ģiθ' aki fort.

Iðullatria.

Ńi dialŏg ndęrmičt Prendit eðe tę i ātit.

Prendi. Tš' farę ģāye ăšt' kęyŏ kęštŭ, o ātę? Ģĭndetę ńeri ģakundi me păsunę tetę duer, e katęr kāmbę, e ńi bišt! Kuit i pęrģān kŭi kęštŭ? A s' mę θue, āt' i em?

Āti. Bīri em, kŭi s' i pęrģān as ndońi ńeriu mbi tokęt, por ăštę ńi iðul prei Hindistanit Atiĕ kānę šumę kęsĭ farę ĭðuyš ndęrtuem prei drūvet e prei gūrit e prei ārit e prei arģandit; eðe vĕndęsit' e Hindistanit bĭenę mbę ģuńę pęrpara atŭneve, e i puθin' e u ľuten' e u faľen' e ndĕzinę kirī e kandiľe pęrpara atŭneve. Eðe ată kānę me kind e me miyę kęsĭ ĭðuyš, tę tsilęt' i kānę pęr perendina e pęr perendieša, eðe u ľuten' e kānę špęresę mb' ată.

Prendi. As por s' kānę mend as pak ată ńeręs, o ātę, ki u ľuten' ĭðuyvet druńtę e tę gūrtę, tę tsĭlętę s' kānę sū me pamę, as vešę me ndiģuem, as kāmbę me ĕtsunę, as duer me ťŏkunę? si s' mendŏyęnę kętă ńeręs tę maře, se ĭðuytę s' mŭndenę me u ndiģuem urătatę, a me u ndimuem? Me tę vęrtetę, o āti em, u ľuten' ĭðuyvet ată ńeręs?

Āti. Po, bīri em, u lāyęn' eðe kurbane, ndęrtoyęn' eðe tĕmpuy pęr ată.

Prendi. Mue kuře s' mę pat škuem ndępęr mend se uģĕtkęšinę kęsĭ ńĕręziš tę maře ndę botęt.

Āti. Ē . . . . ! bīri em, trī tę kătęrtat' e ńĕręzęvet mbi tokęt yān' iðullatrę ki s' ngŏfinę Perendinę e vęrtetę, as i kānę ndiem zānin' ungĭlit, fyăľęsę Zotit, por tę ģiθę ģĭndenę ndę eřęsinę.

Prendi. Por pęrse s' i kęθĕimę na, tę bāhenę tę Kręštenę?

Āti. Šumę ńeręs tę mirę kānę vŏtunę ndęr ată pęr me u predikuem ungĭlin' e Krištit; eðe šumę vetę prei asĭš yānę bāmę tę Kręštenę; eðe kemi špęresę, se me hirin' e Zotit, mbas disa kohe, iðullatria kā me ušuem prei fākesę ðēut, eðe besa e Zotit t'ŭnę Iesu-Krištit kā me upęrhăpunę ģiθę-kudŏ.

Mirmanga a Merimaga.

Ģiθę tšunat' e vogĭl' e ngŏfinę mirmăngęnę ki bān pęľhurę ndępęr kantet e mūrit, eðe rī mbęšĕfunę mbrenda ndę biręt. Mirmanga bān pęľhŭręnę pęr me zānę miza, tę tsĭlatę tue fľuturuem bĭenę nd' atĕ, eðe ngatęťŏhenę kāmbęš, atęherę ayŏ deľ prei biręs' eðe zen mizęn' eðe e mbųt eðe e hā. Mirmanga ent pęľhŭręnę prei fiyeš, tę tsilat' i ndsier prei disa biraš tę vŏgęľa tę trupit vet, eðe i pęrdrĕθ, eðe

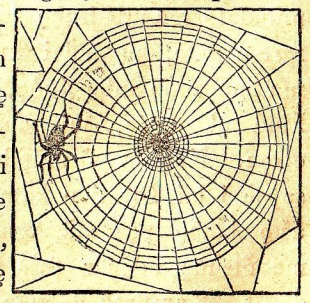

Spider.

bẵn atẽ farę pę̆lhure tę holę. A s' keni pamę yu mirmăngęnę se si văretę prei fiyeš, eðe sā me vrap etsęn ndępęr atẽ, pa mos e kępŭtunę? Yã̃nę ńi farę mirmangaš ki bẵyęnę ndępęr degat e drŭnavet disa pę̆lhura tę mę̆ðā e tę traša, porsā ńī ŧotoviľe. A s' tę kā ki̇luem me pamę ndońī prei kęsŏš? Fort punętore ẵštę mirmanga! fort durĭm tę maθ kā ayŏ! fort mundĭm tę maθ hiĕk, pęr me endun' atẽ farę pę̆lhure! Por, ndonęse mirmanga ẵštę punętore eðe e mĕntšime, na s' e dŭemę, sepsĕ bẵn punę tę keke; ndęrtŏn pę̆lhŭrẹnę pęr me gę́ńụem mĭzatę, tę škoyęn' e tę bĭenę mbrenda, ki t' i mbụsi.

Tšunat' e kę̆kiy yã̃nę porsi mirmangat, ki gę́ńĕyęnę tę tierę pęr me i prĭšunę; eðe ată ki vẽnę mbrapa atŭneve, yã̃nę porsi atŏ mizat' e maŧa ki škŏyęnę me kã̃mbęt e veta, eðe bĭenę ndę ľak tę mirmăngęsę, pęr me i ǵetun' e zeza.

Kamila.

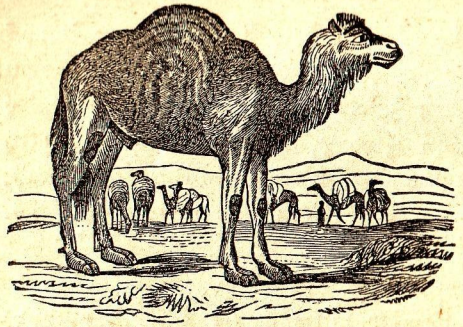

Kamila ẵštę ńī bagętī e butę, tę tsilęn' ată ki e kã̃n' e ngarkoyęn' e i hŭpinę pęrsipęr, e bã̃yęn' uðę tę ľargę, eðe i pinę kŭmęštin' e i hanę mĭšinę, eðe me ľešin' e asāi bẵyęnę pętęka pęr me uvĕšunę. Kamila hā pak, eðe mŭndetę me mbăitunę šumę ditt pa pimę uyę. Ayŏ ẵštę ńī bagętī fort e ǵatę, pęrandai kur dŭenę me e ngarkuem, i pęzẵyęnę pęr me rã̃nę mbę ǵuńę, eðe i vẽnę mbę špinę mã̃ tepęr se tre kind okę baŧę, mbasandai i pęzẵyęnę pęrsęrī, eðe ngrihet' e etsęn. Kamila s' mŭndetę me ĕtsunę ndępęr vende gurišta, sepsĕ i kā šoyet' e kẵmbęvet tę buta, e i ðămbinę; por ayŏ ẵštę bã̃mę pęr ată vende ki bẵhetę vāp' e maðe atiĕ, pęr me ĕtsunę ndępęr fuša tę mę̆ðā pľot me rã̃nę tę ndsẽtę prei dielit. Kamĭlatę dăhenę dū faraš, atŭneve ki kã̃nę ńi kuŕis tę ŧumbulakęt mbi špinę u θõn' Arabiane, eðe ǵĭndenę nd' Arabī e nd' Afrikę, eðe atŭneve ki kã̃nę dụ kuŕiza tę ŧumbulakęt mbi špinę u θõnę Baktrianę, eðe ǵĭndenę ndę miedis t' Asisę.

Mitsa a Mătseya.

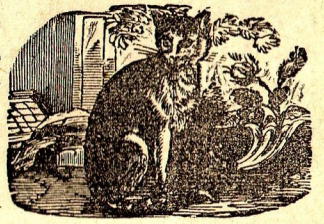

Cat.

Mitsa ẵšť ńī štã̃sę damtore, eðe fort e keke: ndę mos ište pęr mĭ̃tę ki zẽ, s' dŭhei me e pasun' as ńī grimę herę mbrenda ndę štępī. Sa-dŏ mirę me i bã̃mę mĭtsęsę, s' ta di pęr ndēr as pak. Kur hã̃, mbụl sụ̃tę. Pak me e ngamę, tę gę̆rĭts me ǵoń, e tę kapšŏn me ðã̃mbę; tepęr me e štrẹnguem, hiðęt' e tę ndsier sụ̃tę: s' do me ditun' as pak, sepsĕ i nep me ngrã̃n' e me pimę. Pęrvĕtš kętŭneve, ẵštę vieðarake: sepsĕ s' ľẽ ǵã̃ pa ngrã̃nę; kudŏ me vũmę ndońī kafšę, ayŏ ẵšť e zońa me e maŧę, eðe šumę herę kur šef se kē ǵã̃ n' dorę, hiðet' e ta ŧęmbĕn prei duerš. Mitsa s' dron askĕnd; sa-dŏ i fortę me kenun' anęmiku, s' mŭndetę me i bã̃mę asǵã̃ tę keke, sepsĕ ayŏ kā trup fort tę ľetę, eðe kęθehet' e pęrkęθĕhetę si tę detę: kā kã̃mbę fort tę špĕita, eðe ikęn me vrap: ayŏ ngĭtetę mbas mureš porsi harðutsę: hụpęn ndępęr mayat tę drŭnavet porsi špendę: prei ńī štępie hĭθetę mbę tietęr, porsi beurońę [šigĕtulę]: ayŏ ẵšť e zońa prei kuľmit štępisę me hovun' e me rã̃nę poštę pęr ðē mbi katęr kã̃mbęt, eðe asǵã̃ e zezę mos me e gĕtunę. Mitsa s'nget ńeri, eðe kušdŏ me e ngamę, ikęn prei atī, por kur šef vĕtęhenę štrẹngutę se s' mŭndetę me špętuem prei atī, atęherę i deľ zot vĕtęhesę mã̃ tepęr se ńi trim. Keni me mĭtsęnę kã̃n' anęmikęsī tę maðe, eðe yo pęr tietęr ǵã̃, por kã̃nę zmir ńani tiĕtrinę, sepsĕ tę dụ kã̃nę ńi zot. Keni s' mŭndetę me i bã̃mę kurǵã̃ mĭtsęsę, por mitsa ia bẵn hŭndęnę kenit ǵiθę ǵak, e šumę herę i ndsier eðe sụ̃tę: pęrandai kā mbĕtunę fiaľa, kur θõn' eðe pęr tę tierę, "se zĭhenę porsi keni me mĭtsęnę". Mitsa vetš kur s' ǵẽn miš, hā bukę; tietrazi kuŕę s' e vẽ n' goyę, Puna e mitsęs' ẵštę me

ǵŭeitunę mĩ, pęrandai θõnę, "ḱiš ľēn prei mĭtsęsę ǵuen pęr mĩ". Yãnę disa mitsa ḱi zãnę zoḱ, e ǵarpĭń, e harðutsa, e akrepa: eðe ḱiš do ǵã tę ǵalę ḱi zãnę, nuk' e hanę pęrńiherę, por rĭn' e ľŭeyęnę me atẽ ńĩ grimę herę, mbasandai e pęrtŭpinę ndęr ðãmbę tue murmuruem. Mitsa hã miš tę pa-piẽkunę, eðe do fort me ngrãnę muškunĩ, por ayŏ tšęmẽndetę pęr pešḱit, aḱi fort ia kã anda. Mitsa kur s' ǵẽn me ngrãnę ndę štępĩ tę vet, vete e viẽθ ndępęr štępia tę hŭeya. Măškulit i θõnę dats, a matšŏk, eðe fẽmęnęsę mitsę, a. matse.

Špęrformĭm i fľŭturęsę.

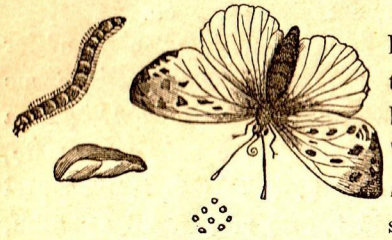

Fľŭtura kã katęr fľetę, e ǵaštę kãmbę, eðe pęrmbi krụe dụ ḱime tę ǵata, porsi brĩ. Pęrmbi fľetęt kã ńĩ farę pľŭhuni, tę tsĭlinę ḱur e prek me dorę, prišet' e ńǵĭtetę mbas gĭštęnaš. Fľŭturatę s' hanę tietęr ǵã, vetš ľuľe. Fẽmęna derθ vẽtę mbi ǵeθet e drŭnavet, eðe ngorθ. Mbasandai vẽtę bãhenę krụmba, eðe hanę ǵeθe drunaš. Kętă krŭmbatę mbassi tę rĭtenę, ẽndinę ńĩ farę pęšike tę męndafštę ŗeθ vẽtęhes' atụne, eðe mbŭlenę mbrenda nd' atẽ disa kohę pa ngrãn' e pa pimę. Kŭi krụmbi atiẽ ku ãštę mbŭlunę mbrenda ndę pęšikęt špęrformŏhetę [ndęrŏn fŏrmęnę], e bãhetę fľŭturę, eðe špon pęšikęnę, e deľ yaštę tue fľuturuem. Punę tę męrekulŭešime šŏfimę ndę natụręt: taštĭ fara ubã krụmp; krụmbi ubã pęšikę, pęšika ubã fľŭturę, ḱi fľŭturŏn ndępęr eręt. Mendohi sã špęrformime ubãnę kętŭ.

Eľefandi a Fiľi.

Eľefandi ãštę mã i maθ se ǵiθę bagętitę me katęr kãmbę. Ai kã dụ ðãmbę tę mbęðẽy ndsiẽrę yaštę gŏyęsę, porsi tę θiut, eðe ńĩ hũndę tre kutę tę ǵatę ḱi kyŭhetę parakulõteye [proboskĭs], me tę tsĭlęnę ŗok ḱiš do ǵã tę detę, eðe e štie n' goyę pęr me e ngrãnę. Ai e kã krŭętę fort tę maθ, me dụ vešę tę ǵãnę vărunę mbas turĩnit, por sũt' e atĩ yãnę tę vŏǵilę. Eľefăndatę kulŏsinę bār tę ngomę e ǵeθe drūš, eðe i kã anda tę ľăhenę nd' uyę porsi bŭey. Ńĕręziť i zãn' e i sbŭsinę, eðe i ngarkoyęn' e u hŭpinę sipęr. Eľefandi ãštę dụ paš i naľtę: atĩ i vẽnę mbę špinę dũ miyę okę baŗę tę rãndę, eðe bãn uðę ǵiθę dĭtęnę tue ĕtsunę ka daľę. Ai ãštę fort i urtę, e tepęr' i mentšim, eðe i ngĭtetę tę zotit mbrapa, por me e ŗafun' a me i bãmę keḱ, nuk' e haŗŏn kuŗę. Prei ðãmbęš atĩ ndęrtŏyęnę ǵiθę tš' farę ǵãye tę bŭkurę. Eľefăndatę ŗinę ndę Asĩ e ndę Afrikę ndępęr vende tę ndsẽtę. Eľefandi ŗon mã tepęr se pẽsę-ðetę viẽt.

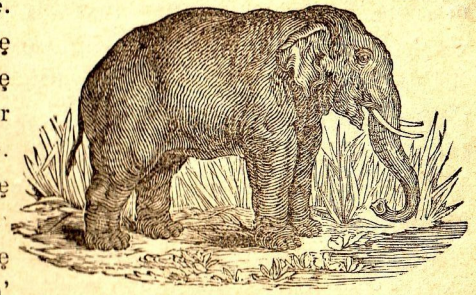

Tę Krụḱęzŭemitę.

Atęherę uštętoręt' e guvernatorit mŭernę me vẽtęhe Iesunę ndę štępĩ tę guvernatorit, eðe mbęľoθnę mbi atẽ ǵiθę tubęn' e uštętŏręvet. Eðe e svešnę, e i vešnę ńi klamidę tę kuḱe. Eðe gęršetŭenę ńĩ kunorę feŗaš, e ia vũnę mbi krụet t' atĩ, eðe *i ðãnę* ńi kalăm ndę *dorę* tę diaθtę: eðe rãnę mbę ǵuńę pęrpara atĩ, e lŭeyšinę me atẽ, tue θãnę, Făľemi, Mbęrĕť i Iudevet. Eðe si e pęštũnę, mŭernę kalamin' eðe i bĭyšinę ndę krụet. Eðe mbassi ľŭeitnę me atẽ, i svešnę klamidęn' eðe i vešnę petkat' e atĩ, eðe e prũnę pęr me e krụḱęzuem.

Eðe tue daľę, ǵetnę ńi nieri Kyreneas, ḱi e kište ĕmęninę Simon: kętẽ e zũn' angarĩ ḱi tę ngreyę krụḱin' e atĩ. Eðe kur erθnę ndę *ńi* vend, ḱi θŏhetę Golgoθa, ai ãštę ḱi θŏhetę Vend i kresę, i ðãnę me pĩm' ŭθulę pęrziem baškę me t'ambľęθ: por *ai* si e vũni ndę buzę, nukę deši me pimę.

Eðe si e krụḱęzŭenę, štinę šortę, e danę petkat' e atĩ: ḱi tę

mbŭšetę kiš ăštę θ̃ānę prei profetit, "Danę petkat' e mia mbę vętęhen' e atŭneve, eδe štinę šortę mbi pětkunę t'em".

Eδe tue ndĕńunę rŭeyšin' atĕ atiĕ. Eδe vũnę sipęr mbi krụet t' atī punęn' e atī škruem, KŨI ÃŠT' IESUI MBĘRETI I IUDEVET.

Atęherę krụkęzŏhenę baškę me atĕ dụ kursarę, ńi prei sę diaθtet, eδe ńi prei sę ṛemāktet. (Matθeu XXVII: 27-38.)

Eδe ńi prei *asi* kek-bămęsiš ki ĭšinę vărunę nemte atĕ, tue θ̃ānę, Ndę kofš ti Krišti, špętŏ vętęhenę tande eδe neve. Por tietri upęrǵĕk, e kirtōi atĕ, tue θ̃ānę, Aspor s' kē frikę Perẹndinę ti, se yē ndę ńi mundĭm me atĕ? Eδe na me uδę *vŭeimę:* sepsĕ maṛim pagĭm sikurse na vęyĕn pęr sā punuem: por kŭi s' punōi ndońi ǵā pa vend. Mbasandai i θošte Iesuit, Kuytomę, o Zot, kur tę vĭš ndę mbęretęnīt tande. Eδe Iesui i θa, Pęr tę vęrtĕt po tę θom, Sot kē me kĕnunę baškę me mue ndę paradĭs.

Eδe ište afęr ǵaštę orę, eδe ubā eṛęsinę mbę ǵiθę δēnę nǵuš mbę nandę orę, Eδe dieli ueṛęsue, eδe kurtina e tĕmpulit ušku̧e pęr miedĭs.

Eδe Iesui θęṛiti me zã tę maθ, e θa, e Ātę, ndęr duer tę tua lã špĭrtinę t'em. Eδe si θa kętŏ, δa špĭrtinę.

Tę Voṛŭemitę.

Eδe mbasandai Iosefi ki ište prei Arimaθesę, (i tsili ište dišepul' i Iesuit, por i mbęšĕfętę pęr frikęn' e Iudevet,) i uľŭt Pilatit pęr me ngrĭtunę korpin' e Iesuit: eδe Pilati e ľa. Erδi prā, eδe ngriti korpin' e Iesuit. Erδi eδe Nikodemi, (ai ki pat ărδunę pęrpara te Iesui nătęnę,) eδe prūni tę pęrziem myrre eδe aloye, afęr ńi kind ľitra. Mŭernę prā korpin' e Iesuit, eδe e mpęštŭelnę me pęľhura baškę me ĕrẹnat, sikurse e kānę zakŏn Iudĕitę me voṛuem. Eδe nd' *atĕ* vend ki ukrụkęzue ište *ńi* kopštę; eδe ndę kopštę *ńi* voṛ i rī, ki s' ište vũmę mã nd' atĕ askuši. Atiĕ prā e vũnę Iesunę pęr tę prenden' e Iudevet; sepsĕ ište nǵat voṛi. (Ǵionni XIX: 28-42.)

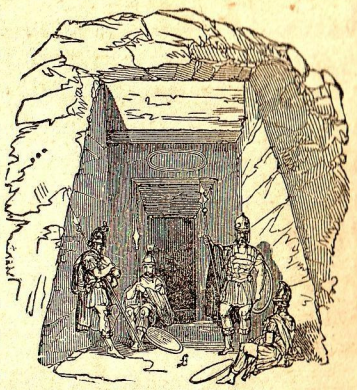

Eδe ndę tę nĕsęrmenę, ki ăštę mbas tę prĕndesę, umbęľoθnę Krụe-prĭftęnit' eδe Farisĕitę te Pilati, tue θ̃ānę, Zot, na ukuytue, se ai gęńeštari θa, kur ke i ǵalę, *se* Mbas trī ditš kam me unǵalę. Urδęnŏ prā tę rŭhetę voṛi deri mbę tę trĕtęnę ditę, se mos vĩnę dišĕpuyt' e atī nătęnę, eδe e viĕδinę, eδe i θõnę pŏpulit, *se* Unǵāl prei sę vdĕkuniš: eδe kā me kẽn' e mbrăpmeya gęńeštrę, mã e keke se e para. Eδe Pilati u θa atŭneve, Kẽni rŭeitęsa: škoni, e siguṛŏni-a si ta dini. Eδe ată vŏitnę, e siguṛŭenę vŏṛinę, tue buľŏsunę gŭrinę, baškę me rŭeitęsat. (Matθeu XXVII: 62-66.)

Tę Nǵălunitę.

Eδe si škōi e šętuna, kur filōi me sbarδun' *e diela* e para dīt' e yăvęsę, erδi Maria Magdalena, eδe Maria tietęr, pęr me vũm' orē vŏṛinę. Eδe ke tek ubã *ńi* tęrmĕt i maθ: sepsĕ enǵul' i Zotit sdrụpi prei kielit, eδe erδi e ṛokulōi gŭrinę prei dĕręsę *voṛit,* eδe ṛinte sipęr atī. Eδe fãkeya e atī *ište* porsi vetimę, eδe petku i atī i barδę porsi borę. Eδe ată ki rŭeyšinę udroθnę prei frikęs' atī, eδe ubānę porsi tę vdĕkunę Eδe ĕnǵuli upęrǵĕk, e u θa grāvet, Mos frikohi yu: sepsĕ e diy se kęrkoni Iesunę, ki ukrụkęzue. Nuk' ăštę kętŭ: sepsĕ unǵāl, sikurse pat θ̃ānę. Eni, šifyi vĕndinę ku ke Zoti. Eδe škoni špĕit, e u θõni dišĕpuyvet atī, se unǵāl prei sę vdĕkuniš; eδe ke te po škon mã pęrpara se yu ndę Galilē; atiĕ keni me e pamę: ke tek u θašę yuve.

Eδe atŏ dŭeľnę špĕit prei voṛit baškę me frikę, eδe me gęzĭm tę maθ; e utuṛnę me u δ̃ānę zã dišĕpuyvet atī. (Matθeu XXVIII: 1-8.)

Eδe atŏ tue škuem, ke disa prei rŭeitęsavet tek erθnę ndę

Kụtĕt, e u ðãnę zã Krụe-prĭftęnavet pęr giθę se kiš ubãnę. Eðe *ată* si umbęľoθnę baškę me pľekt, eðe *muern' e* ðãnę kešile, u ðãnę uštętŏrẹvet arǵanda miăft, tue θãnę, Θŏni, Se dišĕpuyt' e atī erθnę nătęnę, eðe e voθnę, tue fyĕtunę na. Eðe ndę undęǵoftę kęyŏ prei guvernatorit, na kena me i mbŭšunę mĕndien', eðe kena me u bãmę yuve mos me păsunę kuydĕs. Eðe ată mbassi mŭernę arǵăndatę, tãnę sikurse umęsŭenę: eðe kęyŏ fyaľę uðă ndępęr Iudeit deri mbę ditę tę sŏtšime. (Matθeu. XXVIII: 11-15.)

Tę Hĭpunitę naľt.

Eðe Iesui erði pęr-anę, e u foľi atŭneve, tue θãnę, M' uðă tš' do ŭrðęnę ndę kiel, eðe mbę ðē. Škoni prā, e męsoni giθę kŏmbetę, eðe i pagęzoni mb' ĕmęnę tę Ātit, e tę Bīrit, e tę Špirtit Šeńt: eðe i męsoni me rŭeitunę giθę sā u kam porosĭtunę yuve: eðe ke unę te yam baškę me yu giθę dittę, deri mbę tę mbarŭemen' e yĕtęsę. Amen. (Matθeu. XXVIII: 18-20.)

Ată prā kur umbęľoθnę baškę *mbę ńi vend*, e pụĕtšinę, tue θãnę, Zot, valę mbę kętĕ kohę kē me i ðãnę mbęretęninę Israelit? Eðe *ai* u θa atụne, Nuk' ăštę pūn' e yŭei me ngŏfunę kŏhęnat' a mŏtetę, tę tsilat' i kā vūm' Āti ndę puštĕt tę vet. Por kẽni me maŗę fukī kur tę vĩyę Špirti Šeńt mbi yu: eðe kẽni me kĕnunę dešmitarę mbę mue eðe mbę Ierusalem, e e mbę giθę Iudenę e Samarinę, eðe deri mbę kant tę ðēut.

Eðe mbassi θa kętŏ, kur ĭsinę tue šikuem ată, hụpi naľt; eðe e muer ńī rẽ prei sūš atŭneve. Eðe *ată* kur ĭšinę tue vūm' orē ndę kiel, kur po škonte ai *naľt*, ke dụ būŗa me petka tę barða te ndĕynę pęr-ãn' atŭneve; tę tsilęt' eðe θãnę, O būŗa Galileanę, pęrsĕ ŗini e vẽni orē ndę kiel? kŭi Iesui ki hụpi naľt ndę kiel prei yuš, kęštŭ kā me ărðunę, sikurse e patę tue škuem ndę kiel.

Atęherę ukęθŭenę ndę Ierusalem prei maľit ki kyuhet' i Ulĭštęsę, i tsili ăštę nǵat Ierusalemit, eðe mbā ľark sā *ńī* uðę tę šętune. (Punęt. I: 6-12.)

INSTITUTI I LARTË PEDAGOGJIK
SHKODËR
BIBLIOTEKA